

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 516/2011

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Β')

Συνεδρίαση της 14^{ης} Νοεμβρίου 2011

Σύνθεση:

Προεδρεύων: Αλέξανδρος Καραγιάννης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, αρχαιότερος των παρισταμένων Νομικών Συμβούλων του Τμήματος, λόγω κωλύματος του Προέδρου του Τμήματος Φωκίωνα Γεωργακόπουλου, Προέδρου του ΝΣΚ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Νικόλαος Μουδάτσος, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Ευγενία Βελώνη, Αφροδίτη Κουτούκη και Δημήτριος Αναστασόπουλος.

Εισηγητής: Νικόλαος Μουκαζής, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Υπ' αριθμ. πρωτ. 2128/01/20-9-2011 του ΥπΠΤΠ/ Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής/Κλάδος Αστυνομίας και Τάξης/Δ/ση Γενικής Αστυνομείας και Κανονισμών Λιμένων/Τμήμα 4^ο.

Περίληψη ερωτήματος: *Αν το γεγονός ότι οι εγκαταστάσεις της εταιρείας με την επωνυμία «ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.» είναι ιδιωτικές, συνεπάγεται ευθέως τη δυνατότητα εξαιρέσεως αυτής από την υποχρέωση εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 2 β του άρθρου 2 του υπ' αριθμ. 17 ΓΚΛ, σύμφωνα με τις οποίες η από ξηράς πρόσδεση και λύση πλοίων, εφόσον δεν πραγματοποιείται από εφοδιασμένους με άδεια λεμβούχους, εκτελείται από επαγγελματίες φορτοεκφορτωτές και σε*

περίπτωση ελλείψεως από τρίτα πρόσωπα εφοδιασμένα με άδεια της Λιμενικής Αρχής, που έχουν αποδεδειγμένα ναυτική ή λεμβουχική εμπειρία και είναι ασφαλισμένα για τις εργασίες αυτές σε κρατικό ασφαλιστικό φορέα.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β΄) εγνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ι. Εκ του εγγράφου του ερωτήματος και των στοιχείων του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτουν τα εξής:

Με την από 10-6-2011 επιστολή του Λεωνίδα Τζανή, υπό την ιδιότητά του ως πληρεξουσίου δικηγόρου της εταιρείας με την επωνυμία «ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.», περιήλθε στην ερωτώσα υπηρεσία αίτημα περί εξαιρέσεως των εγκαταστάσεων της εν λόγω εταιρείας, που βρίσκονται στην περιοχή Αμαλιάπολης Βόλου, από την υποχρέωση εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 2 β του άρθρου 2 του υπ' αριθμ. 17 Γενικού Κανονισμού Λιμένα και συγκεκριμένα από την υποχρέωση εκτέλεσης των επίμαχων εργασιών καβοδεσίας από υφιστάμενη λάντζα, που έχει αδειοδοτηθεί από τη Λιμενική Αρχή Βόλου. Προς επιστήριξη του αιτήματος η εταιρία ισχυρίζεται τα εξής:

α. Οι εγκαταστάσεις αυτές είναι ιδιωτικές και στην εν λόγω εταιρεία έχει παραχωρηθεί δυνάμει της υπ' αριθμ. 1014438/628/Β0010/16-2-1998 αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών το δικαίωμα απλής χρήσεως και εκμεταλλεύσεως τμήματος του αιγιαλού για την κατασκευή λιμενικού έργου στον Όρμο Αγίου Ιωάννη Αμαλιάπολης Ν. Μαγνησίας, περαιτέρω δε, ότι οι εργασίες καβοδεσίας εκτελούνται από προσωπικό της εταιρείας.

β. Η χορήγηση άδειας από τη Λιμενική Αρχή Βόλου στην προαναφερθείσα λάντζα δεν είναι σύνομη, καθόσον το υπόψη σκάφος είναι νηολογίου Στυλίδας, το οποίο στο παρελθόν είχε εφοδιασθεί με άδεια λάντζας από τη Λιμενική Αρχή Στυλίδας και περαιτέρω ότι ο υπ' αριθμ. 34 Ειδικός Κανονισμός Λιμένα Βόλου, περί τεχνικών χαρακτηριστικών λαντζών, έχει εφαρμογή μόνο για τις λάντζες που δραστηριοποιούνται στην περιοχή αρμοδιότητας της Λιμενικής Αρχής Βόλου.

γ. Το ανωτέρω σκάφος είναι χαρακτηρισμένο ως λάντζα μεταφοράς επιβατών.

δ. Η διάταξη της παρ. 2 περ. β' του άρθρου 2 του υπ' αριθμ. 17 ΓΚΛ, όπως ισχύει, δεν άπτεται θεμάτων διοικητικής αστυνομίας και στερείται νομοθετικής εξουσιοδότησεως.

ε. Πρέπει να παραχωρηθεί με Υπουργική Απόφαση σε όλες τις ιδιωτικές λιμενικές εγκαταστάσεις το δικαίωμα προσδέσεως και λύσεως των ορμούντων σε αυτές πλοίων, από ιδιωτικό προσωπικό.

II. 1. Στον υπ' αριθμ. 17/1997 Γενικό Κανονισμό Λιμένα (Γ.Κ.Λ.), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 156 του ν.δ/τος 187/1973 «Περί Κώδικος Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου» (Α' 261), εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 3131.1/07/97/3-12-1997 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας (Β' 1136) και εν συνεχεία κάποιες διατάξεις του αντικαταστάθηκαν και συμπληρώθηκαν, δυνάμει του υπ' αριθμ. 30 Γ.Κ.Λ., εγκριθέντος με την υπ' αριθμ. 2122/69/2002 απόφαση του ίδιου Υπουργού (Β' 31), ορίζονται – μεταξύ άλλων – τα εξής: Στο άρθρο 1 ότι «ο παρών Γενικός Κανονισμός Λιμένα ισχύει στα λιμάνια, στους όρμους και στη θαλάσσια έκταση της περιοχής δικαιοδοσίας κάθε Λιμενικής Αρχής της Χώρας», στο άρθρο 2 ότι «1...., 2. α) Στις λεμβουχικές εργασίες υπάγονται επίσης η πρόσδεση και λύση των πλοίων από θαλάσσης, εφόσον, η εργασία αυτή τοπικά δεν εκτελείται διαφορετικά. β) Η από ξηράς πρόσδεση και λύση των πλοίων, εφόσον δεν πραγματοποιείται από τους εφοδιασμένους με άδεια λεμβούχους, εκτελείται από επαγγελματίες φορτοεκφορτωτές και σε περίπτωση έλλειψης από τρίτα πρόσωπα εφοδιασμένα με άδεια της Λιμενικής Αρχής, που έχουν αποδεδειγμένα ναυτική ή λεμβουχική εμπειρία και είναι ασφαλισμένοι για τις εργασίες αυτές σε Κρατικό Ασφαλιστικό Φορέα, τηρουμένων κατά τα λοιπά των εργατικών και επαγγελματικών διατάξεων των Γενικών Κανονισμών Λιμένων. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν έχουν εφαρμογή σε τοπικό επίπεδο για τους ήδη εργαζόμενους με άδεια της Λιμενικής Αρχής, που έχει εκδοθεί προ της ισχύος του παρόντος και μέχρι την οριστική λήξη της άδειας αυτής, καθώς και στους λιμένες Πειραιώς και Θεσσαλονίκης στις περιοχές αρμοδιότητας ΟΛΠ Α.Ε. και ΟΛΘ Α.Ε. αντίστοιχα. 3. Λεμβούχος κατά τον παρόντα Κανονισμό νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκμεταλλεύεται ιδιόκτητη λέμβο (λάντζα) γραμμένη στα οικεία βιβλία (μητρώα) της Λιμενικής Αρχής ....» και στο άρθρο 6 ότι «1. Οι λεμβουχικές εργασίες, όπως αυτές ορίζονται στο

άρθρο 2 του παρόντος Κανονισμού, εκτελούνται από σκάφη (λάντζες) που είναι εφοδιασμένα με σχετική άδεια από την οικεία Λιμενική Αρχή ...». Περαιτέρω, ο ίδιος Γ.Κ.Λ. ορίζει στο άρθρο 17 ότι «οι ασκούντες τη διακυβέρνηση των λαντζών είναι υποχρεωμένοι να: α) ..., β) ..., γ) ..., δ) ..., ε) ..., στ) ..., ζ) Διενεργούν την από θαλάσσης λύση και δέση των κάβων των πλοίων, κατά τους χειρισμούς πλευρίσεως ή πριμνοδετήσεως αυτών, εφόσον τοπικά δεν ρυθμίζεται διαφορετικά .....» και στο άρθρο 18 ότι «1. Σε κάθε Λιμενική Αρχή τηρούνται τα ακόλουθα Μητρώα: α) Μητρώα αδειών λαντζών στο οποίο καταχωρίζονται με αύξοντα αριθμό οι άδειες που χορηγούνται από τις Λιμενικές Αρχές καθώς και τα πλήρη στοιχεία των ιδιοκτητών αυτών (νομικών ή φυσικών προσώπων) .....».

Εξ άλλου, κατά την προβλεπόμενη από την ως άνω διάταξη του άρθρου 156 του ν.δ/τος 187/1973 διαδικασία, εκδόθηκε και ο υπ' αριθμ. 34 Ειδικός Κανονισμός Λιμένα Βόλου, ο οποίος προβλέπει ρητά στο μεν άρθρο 1 ότι ισχύει μόνο για την περιοχή αρμοδιότητας του Κ.Λ. Βόλου, στο δε άρθρο 2 ότι για τη χορήγηση νέων αδειών λαντζών τα σκάφη πρέπει να πληρούν απόλυτα τις προϋποθέσεις – προδιαγραφές που καθορίζονται από την ΔΕΕΠ του Υ.Ε.Ν. και να είναι ολικού μήκους τουλάχιστον 12 μέτρων.

2. Εκ του συνδυασμού των προαναφερθεισών διατάξεων, ερμηνευομένων αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα εξής:

Ο υπ' αριθμ. 17 Γ.Κ.Λ. «Για τις λεμβουχικές εργασίες» στο άρθρο 1 προσδιορίζει τα όρια ισχύος του, με ρητή αναφορά ότι ισχύει στα λιμάνια, τους όρμους και τη θαλάσσια έκταση της περιοχής δικαιοδοσίας εκάστης Λιμενικής Αρχής, και στο άρθρο 2 προσδιορίζει την έννοια του λεμβούχου και των λεμβουχικών εργασιών. Ειδικότερα ως λεμβούχος κατά τον εν λόγω Κανονισμό νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το εκμεταλλεόμενο ιδιόκτητη λέμβο (λάντζα), η οποία είναι γραμμένη στα οικεία βιβλία (μητρώα) της Λιμενικής Αρχής (παρ. 3), και ως λεμβουχικές εργασίες χαρακτηρίζονται αφ' ενός μεν αυτές που συνίστανται στην εκτέλεση με κόμιστρο μεταφορών φορτίων, συσκευασμένων λιπαντελαίων – ορυκτελαίων, εφοδίων γενικά ή προσώπων (πληρώματα πλοίων, εργατοτεχνίτες, επισκέπτες, επιβάτες, ναυτικοί πράκτορες, φύλακες πλοίων ή άλλοι επαγγελματίες λιμένα (παρ. 1 α'), αφετέρου δε η πρόσδεση και λύση των πλοίων από θαλάσσης,

εφόσον, η εργασία αυτή τοπικά δεν εκτελείται διαφορετικά (παρ. 2 α'). Επίσης, καθορίζονται ρητά τα πρόσωπα στα οποία επιτρέπεται η εκτέλεση των από ξηράς εργασιών καβοδεσίας (προσδέσεως και λύσεως) των πλοίων. Τέλος, ο ίδιος Γ.Κ.Λ. στο άρθρο 6 ορίζει ότι οι λεμβουχικές εν γένει εργασίες εκτελούνται από σκάφη (λάντζες) εφοδιασμένα με άδεια από την οικεία Λιμενική Αρχή, στο άρθρο 17 ότι η διενέργεια της από θαλάσσης λύσεως και δέσεως των κάβων των πλοίων γίνεται από τους κυβερνήτες των σκαφών, εφόσον τοπικά δεν ρυθμίζεται διαφορετικά και στο άρθρο 18 ότι σε κάθε Λιμενική Αρχή τηρείται μητρώο αδειών λαντζών, στο οποίο καταχωρούνται υπ' αύξοντα αριθμό οι χορηγούμενες άδειες και τα πλήρη στοιχεία των ιδιοκτητών αυτών.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. β' του υπ' αριθμ. 17 Γ.Κ.Λ, η από ξηράς πρόσδεση και λύση των πλοίων, εκτελείται κατ' αρχήν από τους εφοδιασμένους με άδεια λεμβούχους, αδιακρίτως αν πρόκειται για λέμβους με άδεια μεταφοράς επιβατών ή φορτίων και μόνον αν δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί από αυτούς εκτελείται από επαγγελματίες φορτοεκφορτωτές και σε περίπτωση ελλείψεως και αυτών από τρίτα πρόσωπα εφοδιασμένα με άδεια της Λιμενικής Αρχής, που έχουν αποδεδειγμένα ναυτική ή λεμβουχική εμπειρία και είναι ασφαλισμένοι για τις εργασίες αυτές σε κρατικό ασφαλιστικό φορέα, τηρουμένων κατά τα λοιπά των εργατικών και επαγγελματικών διατάξεων των Γενικών Κανονισμών Λιμένων.

Αναφορικά με την αληθή έννοια της τελευταίας διατάξεως αυτής, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους επί τεθέντος ερωτήματος, σχετικά με το εάν για τις εργασίες από ξηράς προσδέσεως και λύσεως των πλοίων των καταπλεόντων και αποπλεόντων από λιμενικές εγκαταστάσεις ιδιωτικών επιχειρήσεων τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 υποπαράγραφος (=περίπτωση) β' του υπ' αριθμ. 17 Γ.Κ.Λ., δέχθηκε – μεταξύ άλλων – ότι «...οι εργασίες καβοδεσίας των καταπλεόντων και αποπλεόντων πλοίων, των απολύτως σχετιζομένων με τη λειτουργία του εργοστασίου τους, εκτελούνται νομίμως από το προσωπικό τους, που διενεργεί τις ίδιες αυτών φορτοεκφορτώσεις, υπό την προϋπόθεση της ελλείψεως αδειούχων λεμβούχων, και όχι από άλλους επαγγελματίες φορτοεκφορτωτές, μη εφαρμοζομένων σ' αυτή την περίπτωση των διατάξεων του άρθρου 2§2 υποπαράγραφος β' του υπ' αριθμ. 17/1997 Γενικού Κανονισμού Λιμένα

(Γ.Κ.Λ.), όπως ισχύουν, κατά το μέρος που προβλέπουν την εκτέλεση των εργασιών από ξηράς προσδέσεως και λύσεως (καβοδέσεως) των πλοίων από επαγγελματίες φορτοεκφορτωτές...», «...υπό τις προϋποθέσεις : α) της ελλείψεως αδειούχων λεμβούχων και β) της υπάρξεως ειδικής αδειάς, χορηγηθείσης κατά άρθρο 14 του π. δ/τος της 4/9-3-1932....., για τη διενέργεια των φορτοεκφορτώσεών της απ' ευθείας δια του μονίμου εργατοτεχνικού προσωπικού της που απασχολείται κατά κύριο λόγο στη διενέργεια των φορτοεκφορτώσεών...», «...Το γεγονός ότι εκ της παραχωρήσεως δεν αναιρείται ο κοινόχρηστος χαρακτήρας του χώρου, δεν αναιρεί την κατά τ' ανωτέρω δυνατότητα εκτελέσεως των εργασιών καβοδέσεως δια του προσωπικού της επιχειρήσεως που διενεργεί τις ίδιες φορτοεκφορτώσεις της, δεδομένου ότι υφίσταται το δικαίωμά της για χρήση του παραχωρηθέντος κοινοχρήστου χώρου, στον οποίο, κατά πρόδηλη κοινή πείρα, είναι ανέφικτη η ανά κάθε ώρα παρουσία ειδικών εργατών και γενικώς μη επιθυμητή η παρουσία τρίτων προσώπων» (ΝΣΚ 33/2006).

III. Ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων επί της ερμηνείας όλων των ανωτέρω εφαρμοστέων διατάξεων, οι εργασίες από ξηράς προσδέσεως και λύσεως (καβοδέσεως) των πλοίων τα οποία καταπλέουν και αποπλέουν στις λιμενικές εγκαταστάσεις του όρμου Αγίου Ιωάννη Αμαλιάπολης του Νομού Μαγνησίας, των απολύτως σχετιζομένων με τη λειτουργία του εργοστασίου της εταιρείας «ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ ΑΕ», εκτελούνται νομίμως από το προσωπικό της εν λόγω εταιρίας που διενεργεί τις φορτοεκφορτώσεις όλων των πρώτων υλών και προϊόντων του εκεί εργοστασίου της και όχι από άλλους επαγγελματίες φορτοεκφορτωτές, μη εφαρμοζομένων σ' αυτή την περίπτωση των διατάξεων του άρθρου 2§2 υποπαραγράφος β' του υπ' αριθμ. 17/1997 Γενικού Κανονισμού Λιμένα (Γ.Κ.Λ.), όπως ισχύουν, κατά το μέρος που προβλέπουν την εκτέλεση των εργασιών από ξηράς προσδέσεως και λύσεως (καβοδέσεως) των πλοίων από επαγγελματίες φορτοεκφορτωτές, υπό τις προϋποθέσεις : α) Της ελλείψεως αδειούχων λεμβούχων, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην περιοχή, αδιακρίτως αν πρόκειται για λέμβους με άδεια μεταφοράς επιβατών ή φορτίων και ασχέτως προς την αδειοδοτήσασα λιμενική αρχή, λόγω της κατάργησης των γεωγραφικών περιορισμών με τις διατάξεις του ν. 3919/2011. Στην έννοια των αδειούχων λεμβούχων περιλαμβάνονται και οι

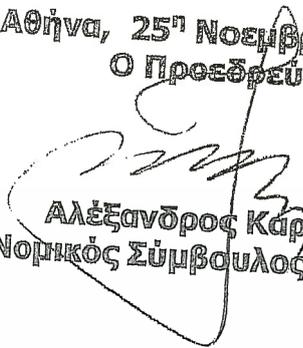
δραστηριοποιούμενοι κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 1 του ν. 3919/2011. β) Της υπάρξεως ειδικής αδειάς, χορηγηθείσης κατά άρθρο 14 του π. δ/τος της 4/9-3-1932 (όπως ερμηνεύθηκε αυθεντικά από το άρθρο 9 του ν.δ. 3789/1957) στην πιο πάνω εταιρία, για τη διενέργεια των φορτοεκφορτώσεων της απ' ευθείας δια του μονίμου εργατοτεχνικού προσωπικού της που απασχολείται κατά κύριο λόγο στη διενέργεια των φορτοεκφορτώσεων.

IV. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, στο τεθέν ερώτημα αρμόζει η ως άνω, στην προηγούμενη παράγραφο, αναλυτικώς διδομένη απάντηση.

Θ Ε Ω Ρ Η Θ Η Κ Ε

Αθήνα, 25^η Νοεμβρίου 2011

Ο Προεδρεύων

Αλέξανδρος Καραγιάννης
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Ο Εισηγητής

Νικόλαος Μουκαζής
Πάρεδρος ΝΣΚ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ 516/2011

Β' Τμήματος

Προεδρεύων : Αλέξανδρος Καραγιάννης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Εισηγητής : Νικόλαος Μουκαζής, Πάρεδρος ΝΣΚ.

Θέμα : Ποιοι δικαιούνται σε εκτέλεση εργασιών από ξηράς προσδέσεως και λύσεως (καβοδέσεως) πλοίων.

Περίληψη : Οι εργασίες από ξηράς προσδέσεως και λύσεως (καβοδέσεως) των πλοίων, τα οποία αποπλέουν και καταπλέουν από και προς τις έμπροσθεν του εργοστασίου βιομηχανικής επιχειρήσεως και εντός κοινοχρήστου χώρου, παραχωρηθέντος σε αυτήν κατά χρήση και με αντάλλαγμα, λιμενικές εγκαταστάσεις, των απολύτως σχετιζομένων με τη λειτουργία του εργοστασίου της (πλοίων), εκτελούνται νομίμως από το προσωπικό της εν λόγω επιχειρήσεως που διενεργεί τις φορτοεκφορτώσεις όλων των πρώτων υλών και προϊόντων του εκεί εργοστασίου της και όχι από άλλους επαγγελματίες φορτοεκφορτωτές, μη εφαρμοζομένων σ' αυτή την περίπτωση των διατάξεων του άρθρου 2§2 υποπαράγραφος β' του υπ' αριθμ. 17/1997 Γενικού Κανονισμού Λιμένα (Γ.Κ.Λ.), όπως ισχύουν, κατά το μέρος που προβλέπουν την εκτέλεση των εργασιών από ξηράς προσδέσεως και λύσεως (καβοδέσεως) των πλοίων από επαγγελματίες φορτοεκφορτωτές, υπό τις προϋποθέσεις : α) της ελλείψεως αδειούχων λεμβούχων και β) της υπάρξεως ειδικής αδείας, χορηγηθείσης κατά άρθρο 14 του π. δ/τος της 4/9-3-1932 (όπως ερμηνεύθηκε αυθεντικά από το άρθρο 9 του ν.δ. 3789/1957) στην επιχείρηση, για τη διενέργεια των φορτοεκφορτώσεών της απ' ευθείας δια του μονίμου εργατοτεχνικού προσωπικού της που απασχολείται κατά κύριο λόγο στη διενέργεια των φορτοεκφορτώσεων. (Ομοφώνως).

Ευρετήριο : ΛΙΜΕΝΕΣ – ΠΛΟΙΑ - ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΕΣ

Διατάξεις : Π.Δ. της 4/9-3-1932Α1,2,13,14
Ν.Δ. 3789/1957Α9

